

THE GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF AMERICA

ARCHIEPISCOPAL ENCYCLICAL

Prot. No. 186/2021

Archiepiscopal Encyclical on the Day of Mourning for Hagia Sophia

July 24, 2021

Unto the Most Reverend and Right Reverend Hierarchs, Pious Priests and Deacons, the Monks and Nuns, Presidents and Members of Parish Councils, Honorable Archons of the Ecumenical Patriarchate, Members of Leadership 100, the Day and Afternoon Schools, Philoptochos Societies, the Youth, Greek Orthodox Organizations, and the entirety of the Christ-named Plenitude of the Holy Archdiocese of America.

My Beloved Brothers and Sisters in Christ,

Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον καὶ ὑπήρρισεν στύλους ἑπτὰ. (Παροιμίαι 9:1)

Wisdom has built herself a house, and has set up seven pillars. (Proverbs 9:1)

One year ago today, the Great Church of Holy Wisdom, our Ἁγία Σοφία, was unnecessarily seized and given over to an alien purpose. This was a grim day for all people of good will and equanimity, because Hagia Sophia is much more than a sacred space. It is the vision and embodiment of the substance of our Orthodox Christian Faith. As a cultural icon, the Great Church could have been left as a museum. And although this is less than any of us would desire, at least it respected the integrity of the space. But for this past year, in a city which has abundant places for Islamic worship, it was misappropriated and done so in order to send a message to religious minorities, and to appeal to misplaced nationalistic fervor.

Therefore, we mourn, and not only today, but every day, until a measure of justice is meted out for the Great Church. Every culture and civilization is worthy of respect, and Hagia Sophia, the epitome of the Byzantine achievement, should have been left as a place of cultural intersection and religious harmony. Or, if it was to be restored to worship, it should have been restored to its original intention.

Until such time as our prayers are answered, we must redouble our efforts to bear witness to this House of Wisdom. We must be like the Seven Pillars spoken of in Proverbs, and support Hagia Sophia in every way. Moreover, we must stand with and offer our vigilance to the continuing Great Church of Christ – the Ecumenical Patriarchate of Constantinople, for it is the See of Saint Andrew that furthers the ecumenical mission and purpose enshrined in the stones of Hagia Sophia.

Yes, today we mourn, but not as those without hope, as the Apostle says (I Thessalonians 4:13), ever expecting the revelation of the hope of the Resurrection in all things; and in our Ἁγία Σοφία as well.

With paternal love in our Lord Jesus Christ,

A handwritten signature in Greek script, reading 'Ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπίδοφορος' (The American Elpidophoros).

† ELPIDOPHOROS
Archbishop of America

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 186/2021

Ποιμαντορική και Αρχιεπισκοπική εγκύκλιος για την ημέρα πένθους για την Αγία Σοφία.

24 Ιουλίου 2021

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καὶ Διακόνους, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὶς Μοναχές, τοὺς Προέδρους καὶ τὰ Μέλη τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων, τοὺς Ἐντιμολογιωτάτους Ἀρχοντες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὰ μέλη τῆς Ἡγεσίας τῶν 100, τὰ Ἡμερήσια καὶ Ἀπογευματινὰ Σχολεῖα, τὶς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητες, τὴ Νεολαία, τὶς Ἑλληνορθόδοξες Ὄργανώσεις καὶ ὁλόκληρο τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

Προσφιλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές ἐν Χριστῷ,

Ἡ σοφία ᾠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον καὶ ὑπῆρξεν στύλος ἐπτά. (Παροιμίαί 9:1)

Σὰν σήμερα, ἀκριβῶς πρὶν ἓνα χρόνον, ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἡ δική μας Ἁγία Σοφία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, χωρὶς κανένα πραγματικὸν λόγον μετατράπηκε σὲ τζαμί. Μιὰ ἡμέρα ζοφερή, ὄχι μόνον γιὰ τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς, ἀλλὰ γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, πού ἀντιλαμβάνονται μὲ νηφαλιότητα καὶ ἀμεροληψία ὅτι ἡ Ἁγία Σοφία δὲν εἶναι ἀπλᾶ ἓνας ἱερός τόπος γιὰ ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους χριστιανούς, ἀλλὰ ἓνα μοναδικὸν σύμβολον πού χαρακτηρίζει τὴν πίστην μας καὶ τὸν πολιτισμὸν μας. Ἐτσι, σὰν ἓνα μνημεῖον πολιτισμοῦ θὰ μπορούσε νὰ συνεχίζει νὰ λειτουργεῖ ὡς μουσεῖον, μὲ τὸν στοιχειώδη σεβασμὸν στὴν ἱστορία, τὴν ἱερότητα καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ χώρου. Ὅμως, σὲ μιὰ πόλιν μὲ ἀφθονοὺς τῶν ἀφιερωμένων στὴν Ἰσλαμικὴ λατρεία, αὐτὴ ἡ μετατροπὴ σὲ Ἰσλαμικὸν τέμενος χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ σταλθεῖ ἓνα μήνυμα στὶς θρησκευτικὰς μειονότητες τῆς περιοχῆς, ποτίζοντας τὸ δέντρο τοῦ ἐθνικισμοῦ.

Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ θρηνοῦμε ὄχι μόνο σήμερα ἀλλὰ κάθε μέρα μέχρι νὰ ἀποδοθεῖ δικαιοσύνη γιὰ τὴ Μεγάλη Ἐκκλησία. Ἡ Ἁγία Σοφία πὺ εἶναι τὸ διαμάντι πὺ μᾶς παρέδωσε ὁ Βυζαντινὸς Πολιτισμὸς, θὰ μπορούσε νὰ παραμείνει ἕνας χῶρος διαλόγου μεταξὺ πολιτισμῶν καὶ θρησκειῶν, καθὼς κάθε πολιτισμὸς καὶ θρησκεία ἀξίζουν τὸ σεβασμὸ μᾶς. Ἄν ὅμως ἔπρεπε ὅπωςδήποτε νὰ ἀποκατασταθεῖ ὁ λατρευτικὸς χαρακτήρας τῆς Ἁγίας Σοφίας, τότε σίγουρα θὰ ἔπρεπε αὐτὸς ὁ λατρευτικὸς χαρακτήρας νὰ ταυτίζεται μὲ τὴν ἀρχικὸ σκοπὸ τῆς κατασκευῆς τῆς.

Μέχρι οἱ προσευχῆς μᾶς νὰ εἰσακουσθοῦν, πρέπει νὰ ἐντείνουμε τὶς προσπάθειες μᾶς, ὑποστηρίζοντας σὰν τοὺς ἑπτὰ στύλους ἀπὸ τὸ βιβλίον τῶν Παροιμιῶν τὸν Οἶκο αὐτὸ τῆς Σοφίας, βοηθώντας μὲ κάθε τρόπο τὴ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὸ Οἰκουμἐνικὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὴν Ἐκκλησία πὺ ἴδρυσε ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας. Διότι εἶναι αὐτὸς ἀκριβῶς ὁ Θρόνος τοῦ Ἀποστόλου πὺ συνεχίζει τὴν οἰκουμἐνικὴ ἀποστολή πὺ εἶναι χαραγμένη σὲ κάθε πέτρα τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Σήμερα θρηνοῦμε, ἀλλὰ ὄχι ὅπως «οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» (Α΄ Θεσ. 4:13), διότι ἐλπίζοντας στὴν ἀνάσταση, περιμένουμε καὶ τὴν ἀποκατάσταση τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Μετὰ πατρικῆς ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀγάπης,

† Ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος

† Ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος